

Herinnering aan Ede Staal leeft voort op de dijk bij Delfzijl

Van onze verslaggeefster Yolanda Wals

■ DELFZIJL - „Ede Staal is voor mijn gevoel heel bepalend geweest voor de Groninger taal en het zelfbewustzijn van de Groningers.” Wethouder en voorzitter Jan Huisman van het Comité Monument Ede Staal toonde bij de onthulling van het gedenkteken voor de Groninger volkszanger zeer in zijn nopjes. Samen met een hele schare ‘topnamen’ uit de politiek en amusementswereld heeft de Delfzijlster wethouder bewerkstelligd dat op de dijk bij Delfzijl een monument voor Ede Staal is gekomen.

Tweehonderd genodigden en nog eens zo'n tweehonderd nieuwsgierige burgers maakten de onthulling door verslaggever Engbert Gruben

van Radio Noord mee. „Een waardige middag,” constateerde Huisman tevreden. Volgens de comitévoorzitter hebben veel Groningers een lage dunk van hun eigen taal. „Maar Ede Staal heeft gezorgd dat de Groninger taal op de kaart is gezet. Niet alleen in de provincie zelf, maar ook daarbuiten. Als je in het westen van het land komt bij iemand die ooit iets met Groningen heeft gehad, staat er geheid een cd van Ede Staal in de kast.”

In januari vorig jaar, vlak na het aantreden van Huisman als wethouder van Delfzijl, kwamen de eerste ideeën voor een monument naar boven drijven. Er werd een Comité Monument Ede Staal samengesteld en een comité van aanbevelingen met ‘gewichtige’ namen. Ook gingen er

sponsorbrieven de deur uit. Net voor de zomer was het streefbedrag van 108.000 gulden binnen. Genoeg om de uitverkoren kunstenaar Chris Verbeek uit Blijham aan het werk te zetten.

Staal heeft in Groningen sinds zijn dood een ongekende cultstatus. Zijn liedjes in het Gronings zijn nog altijd vaak op de regionale radio te horen. De leraar Engels nam in de jaren voor zijn dood een aantal lp's op met karakteristieke nummers, die recentelijk opnieuw in de aandacht kwamen doordat ze te horen waren in de film *De Poolse Bruid*.

De zanger leidde samen met zijn gezin een teruggetrokken leven op een boerderij. Hij wilde niks met de platenindustrie te maken hebben en trad zelden op. De twee platen die hij opnam,

bleken echter te voorzien in een enorme behoefte aan muziek in het Gronings.

Het gedenkteken, vlakbij het attractiepark Aquarium, bestaat uit een conische rode zuil met in een roestvrijstalen band daaromheen het lied *Credo mien bestoan* gestanst:

*Ik vroag de wind mor dij verstaat mie nait
Ik vroag de zee dij zingt heur aigen laid.
Geef mie de nacht din heb ik onderdak
Doarom, doarom zing ik.
Ik zai de vogels tegen d'oaavendlucht.
Ik denk mien leven in vogelvlucht.
Geef mie de nacht din heb ik onderdak.
Doarom, doarom zing ik.*

90 9-16-2000

Ede Staal